

Інформаційне повідомлення ВИКЛАДАННЯ І ДОСЛІДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТУДІЙ – ГОЛОВНЕ ЗАВДАННЯ КАФЕДРИ ПРОГРАМ ЖАНА МОНЕ

18-20 жовтня 2012 р. у Чорноморському державного університеті імені Петра Могили проходив VI Конгрес Української асоціації європейських студій під назвою: «Сучасні методики викладання і дослідження європейських студій: міжнародний та український досвід».

З вітальними словами в читальній залі перед чисельними зарубіжними та вітчизняними гостями виступили Леонід Клименко – ректор ЧДУ імені Петра Могили, доктор технічних наук, професор, Ганна Каськова – заступник начальника управління освіти і науки Миколаївської обласної державної адміністрації та Роман Петрів – Президент Української асоціації європейських студій, кандидат юридичних наук, професор Національного університету «Києво-Могилянська академія».

Після цього з цікавими доповідями про європейські студії як складові частини європейського простору виступили Христина Одді – депутат Європейського парламенту у відставці, професор університету Варвік (Великобританія), а також Валеріо Трабант – викладач європейських студій Фундації Боша (Німеччина).

У другій половині розпочалося обговорення доповідей, а також круглий стіл під назвою: «Перспективи викладання і дослідження європейських студій в світлі реформи вищої освіти України». Модераторами круглого столу виступили Михайло Багмет – проректор з науково-педагогічної роботи та питань розвитку ЧДУ імені Петра Могили, доктор історичних наук, професор і Юліана Палагнюк – кандидат політичних наук, докторант університету, завідувач кафедри програми Жана Моне.

Під час цікавої і плідної дискусії особливу активність проявили представники ЧДУ імені Петра Могили – Олександр Трунов, перший проректор, кандидат технічних наук, доцент, Олена Ляховець – декан факультету економічних наук, кандидат економічних наук, доцент, Наталя Бабкова-Пилипенко – завідувач кафедри професійного англійського навчання, кандидат педагогічних наук, Олександр Шевчук – декан факультету політичних наук, доктор політичних наук, професор, Світлана Сорока – кандидат політичних наук, докторант Інституту державного управління.

Тоді ж цікавими спостереженнями і пропозиціями поділилися Володимир Токар із Київського національного економічного університету ім. Вадима Гетьмана, Олександр Полторацький із Дипломатичної академії України при МЗС України та Якоб Мішке координатор проекту: «Німецькі та європейські студії», який

реалізовується НаУКМА (м. Київ) разом із Університетом ім. Ф. Шиллера з м. Єна (Німеччина).

Другий день розпочався з відвідування галереї ЧДУ імені Петра Могили, де учасників Конгресу гостинно зустрічала Любов Омельченко. Вона коротко ознайомила з інтернаціональним мистецьким життям Миколаєва, а потім представила підбірку картин Ольги Артим.

Після цього в приміщенні Вченої ради університету розпочався дискурс із проблем викладання і дослідження європейських студій, а також презентації програм Жана Моне, які реалізуються в університетах та інститутах Києва, Донецька, Львова, Чернівців, Одеси, Харкова, Сімферополя та Херсона.

Особливу зацікавленість виявили учасники Конгресу до інформації представників ЧДУ імені Петра Могили з цього питання. У презентації ЧДУ імені Петра Могили зазначалось, що з жовтня 2006 року в університеті діє навчально-науковий Центр з європейської та євроатлантичної інтеграції в Україні, який є членом Громадської ліги Україна-НАТО.

За цей період представниками Центру була розроблена програма інформаційно-просвітницьких заходів із питань європейської та євроатлантичної інтеграції України для провадження в загальноосвітніх та вищих навчальних закладах Миколаївської області, яка включає такі напрями:

- проведення серії семінарів для директорів шкіл району і викладачів суспільних дисциплін з питань європейської та євроатлантичної інтеграції;
- започаткування лекторіїв із питань європейської та євроатлантичної інтеграції, запрошення для виступів перед населенням районів представників Центру ЧДУ імені Петра Могили, експертів, науковців тощо;
- організація учнівських конкурсів на краще представлення переваг України в разі вступу до європейських та євроатлантичних структур;
- формування у школах районів молодіжних клубів «Я – єропеець», з метою об'єднання проєвропейськи налаштованої української молоді;
- проведення молодіжних ігор на тему: «Чому я «за» або «проти» НАТО/ЄС»;
- відкриття в бібліотеках районів інформаційних стендів для інформування населення про сучасну концепцію світової та європейської інтеграції;
- формування у шкільних бібліотеках добірок книжок, журналів, інших матеріалів із питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

У ході реалізації вказаної програми було проведено декілька десятків тренінгів для школярів в усіх містах та ряді районних центрів Миколаївщини.

Активістами Центру розроблялися тексти анкет для проведення соціологічних та експертних моніторингів серед громадян в усіх районах та містах Миколаївської області неодноразово здійснювалися моніторинги громадської думки населення Миколаївщини щодо вступу України до НАТО/ЄС. Результати досліджень викладались у виданнях, зокрема, під назвою «Аналіз соціологічних досліджень з інтеграційних проблем на Миколаївщині».

Крім того, активістами Центру було успішно виконано на замовлення Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України науково-технічне завдання з теми: «Реалізація інформаційно-просвітницьких заходів з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України в Миколаївській області».

Нині для МОНмолодьспорту України підготовлений новий запит проєкту на тему: «Наукове забезпечення впровадження європейських соціальних стандартів у південному регіоні України».

Серед інших результатів діяльності Центру вказувалося на те, що: налагоджено випуск «Вісника Навчально-наукового центру з європейської та євроатлантичної інтеграції України» як додатка до студентської газети ЧДУ імені Петра Могили; проведено конкурси малюнків для учнів 1-7 класів та конкурс есе для учнів 8-11 класів з інтеграційних проблем; розроблено методику викладання для учнівської молоді курсу з євроінтеграції в Миколаївській економічній молодіжній академії, яка була схвалена у грудні 2006 р. у Львові на підсумковій конференції «Фабрика мультиплікаторів – лідерів європейської освіти»; організовано проведення літніх практик з євроінтеграції для миколаївських десятикласників, досвід яких був оприлюднений в м. Славську під час тренінгу «Управління європейськими молодіжними проєктами»; налагоджено співпрацю з Європейською комісією щодо реалізації проєкту «Інформаційні дні ЄС у школах України».

Представники Центру координували участь 2-х команд у Міжнародному конкурсі «Аліанте – Україна» на тему: «Чи обізнані Ви з питань міжнародної безпеки та діяльності НАТО/ЄС». Обидві команди стали переможцями I етапу і потрапили до фіналу, який відбувся у м. Севастополь. Одна з двох команд у складі першокурсників факультету політичних наук, спеціальності «міжнародні відносини» стала переможцем у фіналі, отримавши, крім відповідних сертифікатів, почесні грамоти Міністерства закордонних справ України, де зазначається висока обізнаність цих студенток з питань міжнародної безпеки. Крім того, переможці конкурсу отримали можливість у серпні 2007 року відвідати 7 країн-членів ЄС та побувати в Брюсселі.

Заступник директора Навчально-наукового центру з європейської інтеграції Дмитро Міхель брав участь в організації навчально-ознайомчого візиту викладачів та студентів ЧДУ імені Петра Могили до штаб-квартири Ради Європи за таким маршрутом: Миколаїв – Краків – Злоторія – Баден-Баден – Страсбург – Париж – Брюссель – Роттердам – Гаага – Берлін – Миколаїв з

15 по 25 квітня 2011 року за ініціативи Делегації України в Конгресі місцевих і регіональних влад Ради Європи, Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи, за підтримки Державного фонду сприяння місцевому самоврядуванню в Україні при Президентові України та Центру міжнародного співробітництва в рамках Європейського тижня місцевої демократії.

Крім того, на базі ЧДУ імені Петра Могили неодноразово були організовані:

– 4-10 лютого 2007 р. інформаційний день на тему: «Європейська та євроатлантична інтеграція України: проблеми та шляхи їх вирішення».

– 5-7 червня 2008 р. інтерактивний семінар на тему: «Шляхи посилення інформування громадян з проблем євроатлантичної інтеграції України: досвід та співпраця неурядових організацій і аналітичних центрів» (м. Ялта, Крим).

– 17 жовтня 2008 року інтерактивний семінар на тему: «Політичні, економічні та безпекові переваги євроатлантичної інтеграції України: регіональний вимір (на прикладі Миколаївської області)».

– 17-18 вересня 2009 року науково-практичну конференцію «Інтеграційні процеси країн Чорноморсько-Балтійського регіону».

– 21 жовтня 2009 року науково-практичну конференцію «Соціокультурний розвиток Причорноморського регіону: європейський контекст».

– організації круглого столу «Україна та ЄС: від партнерства до асоціації», який відбувся в ЧДУ імені Петра Могили (м. Миколаїв, 2.06.2011 р.).

– 24 вересня 2011 р. відбулась цікава зустріч студентів, аспірантів та викладачів з представниками Фонду Конрада Аденауера і Фонду Роберта Боша, які у співпраці з Польською фундацією Роберта Шумана та Інститутом Євро-Атлантичного співробітництва реалізують проєкт «Європа у валізі», покликаний налагодити німецько-польсько-український діалог щодо європейського майбутнього України.

– VI Конгресі Української асоціації європейських студій на тему: «Сучасні методики викладання і дослідження європейських студій: міжнародний та український досвід» (18-19 жовтня 2012 р. м. Миколаїв).

За наслідками цих та інших заходів представники Навчально-наукового центру з європейської інтеграції України Чорноморського державного університету імені Петра Могили щорічно публікують різнопланові публікації з питань інтеграції.

Варто зазначити, що члени Центру брали участь у різних семінарах, міжнародних конференціях, круглих столах, які відбувалися не тільки ЧДУ імені Петра Могили, а й у різних організаціях Миколаєва та містах України, зокрема:

– Інтерактивному семінарі «Європейська інтеграція: очікування українців», який пройшов 27 квітня 2010 року в приміщенні та за ініціативи Центру європейської інформації Миколаївської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. О. Гмирьова».

– Міжнародній конференції на тему: «Україна в процесі євроатлантичної інтеграції», яка відбулася 13-14 травня 2010 року в місті Одеса.

– Міжнародній конференції «Південь України в процесі європейської інтеграції». Дата проведення: 19 травня 2010 року (м. Одеса).

– Конференції молодих учених і студентів «Геополітичний простір і Україна: уроки історії та сучасність», за результатами якої у 2010 році було надруковане видання – молодіжний науковий журнал «Студентські наукові студії», в якому опубліковано 18 статей із міжнародних проблем.

– Круглому столі «Ціннісні орієнтири розвитку держави та особистості», який пройшов 1 липня 2010 року з ініціативи Центру європейської інформації в приміщенні Миколаївської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. О. Гмирьова.

– Регіональному семінарі «Східне партнерство – новий формат взаємовідносин між Україною та ЄС», який пройшов 12 вересня 2010 року в м. Миколаїв з ініціативи Представництва Фонду Ф. Еберта в Україні та Білорусії разом із Всеукраїнською молодіжною громадською організацією «Європейська молодь України».

– VI Всеукраїнській науково-практичній міждисциплінарній конференції, присвяченій Дню Європи в Україні, яка була проведена у м. Херсон 17 травня 2011 р.

– IV Міжнародній науково-практичній конференції «Україна європейська: сучасні тенденції і перспективи», яка відбулась у Європейському університеті м. Чернівці 11 липня 2011 р.

– Круглому столі на тему: «Вплив вступу країн – колишніх республік СРСР (Балтії) до ЄС на економічний і соціальний розвиток на регіональному рівні», який відбувся у м. Миколаїв 22 вересня 2011 р.

– Відеозустрічі із головою Секретаріату Громадської експертної ради при Українській частині Комітету з питань співробітництва між Україною та ЄС Любов'ю Акуленко на тему «Україна – ЄС: кроки назустріч», яка була організована 15 грудня 2011 року в м. Миколаїв у приміщенні Центру європейської інформації Миколаївської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. О. Гмирьова.

– Міжнародному круїзі у липні 2012 р. під назвою «Балтійські друзі» із відвідуванням парламентів, державних установ та громадських організацій у Литві, Латвії та Швеції.

Щорічно представники Центру не тільки пишуть статті, монографії, навчальні посібники, методичні розробки, довідники та інші матеріали, які присвячені інтеграційним процесам, а такі аспіранти, як Тетяна Жолонко, Юлія Подасенко, Юліана Палагнюк, Світлана Матяж, Анна Соловійова, Володимир Шатун, Анастасія Хміль та інші, почали готувати до захисту і ставали кандидатами історичних, політичних наук та дипломованими науковцями з державного управління.

У травні 2011 року під час проведення Днів Європи в Миколаївській області в урочистій обстановці було проголошено створення спеціалізованої кафедри Жана Моне. До речі, наказ про створення кафедри і призначення завідувачем кандидата політичних наук, докторанта Юліану Палагнюк був зачитаний у присутності Голови Представництва Європейської співдружності в Україні Жозе Мануеля Пінту Тейшейри та представників 11 посольств країн ЄС.

Відродно відзначити, що у 2012 р. проект новоствореної кафедри програми Жана Моне ЧДУ імені Петра Могили вийшов переможцем у Брюсселі за напрямом інформаційної та дослідницької діяльності по темі: «Європейська інтеграція: впровадження європейських стандартів та принципів в Україні».

Учасники VI Конгресу вітали й інших переможців від України у конкурсі 2012 р. за програмою Жана Моне. Йшлося про Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана, Таврійський національний університет імені В.І.Вернадського та Херсонський інститут економіки і права. Усі вони теж презентували на Конгресі свої програми та відповідали на цілу низку запитань.

У цілому, як зазначила на сайті ЧДУ імені Петра Могили Ірина-Христина Фролова, гості та учасники VI Конгресу Української асоціації європейських студій залишились задоволені отриманим досвідом, новими знаннями та сповненні враженнями. Бажаємо розвитку та нових поповнень до лав Української асоціації європейських студій і чекаємо нових зустрічей у нашому місті.

Дата надходження статті до редколегії 01.11.2012 року.